
UW WATERSCHAP

Adres Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn

Telefoon (055) 527 29 11

E-Mail info@vallei-veluwe.nl

Website www.vallei-veluwe.nl

Commissie

Via Zoom

Besprekingsverslag

Datum 25 oktober 2021

Aanwezigen C. van Dijk (voorzitter), M. Ornstein (dijkgraaf), L. Dennenberg (secretaris), P.J. Gaynor (heemraad), F. ter Maten (heemraad), H. Veldhuizen (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), G.J. van den Brandhof (ChristenUnie), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), M. Groenewegen (Bedrijven), H.J. van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer), J. Immeker (Ongebouwd), J. van der Kolk (Lokaal Waterbeheer), R. Kremers (CDA), K. de Kruijf (PvdA), E. Baron Mackay (VVD), M. Maijer (PvdA), A. Meier (Water Natuurlijk), R. van Megen (AWP), H.H. Pastoor (50PLUS), L. Pennings (Bedrijven), E.M.N. Rooijmans-Steenbergen (VVD), M. van der Tas (CDA), H. van der Wind (SGP)

Commissieleden T. Bresser (AWP), A. Hart (50PLUS), K. Konings (Natuurterreinen), L. Polinder (SGP), B. Zijlstra
niet zijnde gekozen(ChristenUnie)

bestuursleden

Ambtelijk aanw. B. Meier, P. Hagen, S. Saar, A. Swenne, J. ter Harmsel, I. Kroeze, P. van Eijk, M. Bos, G. Hospers, E. van Breukelen

Kopie aan Aan- en afwezigen

Opgemaakt door E. van de Ploeg

Volgende verg. 31 januari 2022

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en de livestream wordt gestart. Alle aanwezigen wordt van harte welkom geheten, ook de mensen die meekijken via YouTube.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

De heer De Kruijf informeert naar de gezondheid van de personen die corona hebben c.q. verdacht worden van corona. Het gaat goed; ze hebben slechts lichte klachten en zijn online aanwezig.

3. Vaststellen verslag commissie 30 augustus 2021

Tekstueel:

In de aanwezigenlijst hoort de heer Buist bij de commissieleden niet zijnde gekozen bestuursleden te staan.

Naar aanleiding van:
Geen opmerkingen.

Het verslag wordt met inachtneming van bovengenoemde wijziging vastgesteld.

Actielijst:

1. Vragen beantwoorden over toelichting social return in het nieuwe aanbestedingsbeleid: dit is gedaan op 4 oktober.
2. Reageren op het verzoek om het onderwerp waterkwaliteit in brede zin in een aparte sessie te bespreken: de secretaris geeft aan dat hier nog een datum voor gepland zal worden.
3. De vraag over de deelnemende gemeenten aan ontvlechte waterstromen schriftelijk beantwoorden: dit is via de mail beantwoord.
4. Reageren op het verzoek om een informatiesessie over de processen en voorbereidingskosten dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal: de vraag die hier achter zit, is door de heer Gaynor op de commissievergadering van 30 augustus beantwoord.

4. Blauw Omgevingsprogramma

De heer Molenkamp is aanwezig als inspreker voor dit agendapunt. Hij is voorzitter van Stichting Natuurlijk Amersfoort, die zich bezighoudt met de natuur en waterhuishouding in de stad, en is tevens raadslid bij de gemeente Amersfoort. In die hoedanigheid heeft hij een ronde over water in Amersfoort georganiseerd en o.a. heemraad Ter Maten hiervoor uitgenodigd. Heemraad Ter Maten was helder over het voornemen om de afwatering naar de Eem te stoppen. Hierna is door de wethouder onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van opvang van water in de stad. Er worden twee plaatjes uit de Klimateffectatlas getoond, waaruit blijkt dat de infiltratiekansen in de zandgedragen omgeving van Amersfoort zeer groot zijn. De wethouder kwam echter tot een totaal andere conclusie: dat het vrijwel niet mogelijk is om te infiltreren in Amersfoort. De heer Molenkamp constateert dat er verschil is tussen realiteit/feiten/data en wensdenken. Hij maakt zich zorgen over toekomstige problemen met wateropvang in Amersfoort en omarmt de watervisie van het waterschap. Het rioolbeheerplan van Amersfoort staat daar echter lijnrecht tegenover en deze zal leidend zijn voor de gemeente. De heer Molenkamp waarschuwt dat de gemeente Amersfoort andere belangen heeft en vraagt het ab om hier alert op te zijn.

Vragen en opmerkingen van de commissie aan de heer Molenkamp:

- Kan de opmerking bij het tweede plaatje "wat de wethouder stelt dat het moet gaan worden" verduidelijkt worden?
De heer Molenkamp verduidelijkt dat hij opdracht heeft gegeven om onderzoek te doen naar de infiltratiekansen in Amersfoort. Volgens de Klimateffectatlas en in de praktijk blijkt dat die kansen hoog zijn. De wethouder heeft hiervoor een consultant ingehuurd, die het tegenovergestelde beweerde: dat er geen enkele infiltratiekans in de stad is. De vraag hoe het kan dat dit verschil zo groot is, wordt door de heer Molenkamp meegenomen naar de wethouder.

- Zijn er beperkingen voor infiltratie door lokale vervuiling die niet verder verspreid mag worden, die het verschil (deels) verklaren?
De heer Molenkamp denkt dat dat niet het geval is.
- Wat is precies de vraag van de heer Molenkamp aan het ab in het kader van het BOP?
De heer Molenkamp vraagt het ab om zich ervan bewust te zijn dat de gemeente Amersfoort, en ook andere gemeenten, een andere agenda kunnen hebben dan het waterschap. Op papier staan mooie woorden over klimaatadaptatie en waterberging, maar er wordt door hen de komende vijf jaar geen geld aan uitgegeven.
- Spreekt de heer Molenkamp in als voorzitter van Natuurlijk Amersfoort of als raadslid?
De heer Molenkamp antwoordt dat hij hier als voorzitter van de Stichting Natuurlijk Amersfoort aanwezig is.
- Klopt het dat de heer Molenkamp nog geen kans heeft gehad om de wethouder te bevragen over dat verschil?
De heer Molenkamp bevestigt dat hij daarover nog met de wethouder in conclaaf gaat.

De heer Molenkamp wordt bedankt voor zijn inbreng.

De dijkgraaf leidt vervolgens de bespreking van het agendapunt in. Het is positief dat de ingediende zienswijzen hebben geleid tot interessante gesprekken met de gebiedspartners.

Vragen en opmerkingen van de commissie in eerste termijn:

- Er zijn veel complimenten voor de stukken en is instemming met het voorstel.
- De meeste zienswijzen hebben niet geleid tot een aanpassing van het BOP; waarom niet? Als voorbeelden worden de zienswijzen vanuit de sportvisserij, watersportverenigingen, LTO en de Bekenstichting aangehaald. De damwanden in de Eem kunnen bijvoorbeeld voor een gevaarlijke situatie zorgen als een mens of dier te water raakt.
- Verschillende zienswijzen pleiten voor meer aandacht voor recreatie en het openstellen van het waterschapsgebied voor recreatie, om de druk op de natuurgebieden te verlichten.
- Een onderwerp wat ook vaker terugkomt in de zienswijzen is sprengen en beken. De Volenbeek in Putten is geen A-watergang meer, maar een C-watergang, en dat betekent dat er geen onderhoud meer hoeft plaats te vinden. Heeft het waterschap er dan helemaal geen verantwoordelijkheid meer voor? Het verzoek om de sprengbeken in de buurt Putten aan te merken als cultuur-historisch belang is eveneens afgewezen door het waterschap.
- De PvdA denkt erover om enkele zaken middels een motie bij te sturen en roept ook andere fracties op om moties en amendementen in te dienen.
- Veel zienswijzen gaan over details en de standaardreactie van het waterschap is dat dat te gedetailleerd is voor het niveau van het BOP. Kunnen die ingediende suggesties en opmerkingen bewaard worden, zodat ze straks betrokken kunnen worden bij de uitvoering? Hoe wordt dit verankerd in het vervolgproces?

Krijgen de indieners een nadere duiding wanneer hun zienswijze wél aan de orde komt?

- Zijn de reacties van het waterschap opgestuurd naar de indieners van de zienswijzen? Zijn de indieners geattendeerd op de uitwerkingen in de BOVI en de begroting, waarin veel meer concrete zaken te vinden zijn? Zijn mensen erop gewezen hoe ze op detailniveau invloed kunnen uitoefenen? Hoe zorgen we ervoor dat de details goed in de begroting komen, als daarbij geen participatie plaatsvindt?
- Op 14 oktober was de Dag van de Omgevingswet met een bijdrage van de UvW over het participatieproces. Hier was vooraf helaas niet veel bekendheid aan gegeven.
- Een inspraakreactie van de provincies en gemeentes wordt gemist.
- Het waterschap reageert op een technische manier op de zienswijzen, maar activeert en enthousiasmeert de gebiedspartners niet om hun rol op te pakken.
- Meerdere fracties doen een oproep voor een concretere BOP met duidelijke doelstellingen, aan de hand van de ingediende reacties.
- Graag aandacht voor het verwachtingenmanagement richting de indieners en inspreker.
- De suggestie wordt gedaan om de gemeenten duidelijker te laten weten dat het waterschap een BOP heeft.
- Tot slot wordt gevraagd om juist niet te veel details in het BOP op te nemen, maar deze in de uitvoering aan de orde te laten komen en de inwoners en gebiedspartners daar dan tijdig bij te betrekken.

Beantwoording door de dijkgraaf in eerste termijn:

- Dank voor alle opmerkingen en suggesties.
- Er zit een gelaagdheid in de stukken: we hebben de langetermijnvisie in de BOVI 2050, de strategische visie in de BOVI 2027, de tactische doorvertaling in het BOP, en de uitvoeringsinstrumenten, waarvoor geld vrijgemaakt wordt in de begroting. Het college van d&h vindt dat het onderhavige document niet de juiste plek is om gedetailleerde opmerkingen toe te voegen. Het staat het ab echter vrij om wijzigingsvoorstellen voor het BOP in te dienen.
- De inhoudelijke reacties zijn nog niet doorgegeven aan de indieners. Dat gebeurt na vaststelling van het BOP.
- Met betrekking tot de vraag hoe men nog invloed kan uitoefenen, wordt gesteld dat het budgetrecht bij het ab ligt, dat uiteindelijk besluit waar het geld naartoe gaat. Belanghebbenden kunnen aankloppen bij het ab als ze ergens geld voor willen. Verder kan bij de begrotingsbehandeling ingesproken worden door belanghebbenden, mochten zij het gevoel hebben dat er niets met hun opmerkingen gebeurt. De dijkgraaf heeft echter begrepen dat de indieners zich wel gehoord voelden bij de gevoerde gesprekken.
- Het waterschap is permanent in gesprek met de gemeentes en provincies. Dat neemt niet weg dat het waterschap altijd alert moet blijven op wateronderwerpen. De provincies voelden niet de noodzaak om een zienswijze in te dienen.
- Het beheer van de damwand van de Eem ligt bij de provincie Utrecht en niet bij het waterschap.
- De vraag over de C-watergang wordt schriftelijk beantwoord.

Vragen en opmerkingen van de commissie in tweede termijn:

- Er is begrip voor dat de indieners van zienswijzen gedetailleerde opmerkingen hebben over hun eigen omgeving. In het BOP is het detailniveau zeer wisselend.
- Het ab kan het BOP bijsturen via een motie of amendement. De PvdA roept de fracties op om een motie te ondersteunen voor inzetten op recreatie-inclusieve ontwikkeling van het buitengebied. Er is door vier indieners van zienswijzen gevraagd om dit meer aandacht te geven in het BOP.
- Om de samenwerking met de gebiedspartners, het proces en de bekendheid van het waterschap te versterken, wordt het verzoek gedaan om een aparte paragraaf aan de adviesnota toe te voegen over de communicatie met de partners - dus niet alleen de indieners - en het vervolg.
- Zou het niet beter zijn als we de doelen ook in het BOP zetten, zodat mensen het in één duidelijk kunnen zien?
- Het waterschap is wel de opdrachtnemer van het werk aan de Eemoevers; dat is verwarrend voor de roeivereniging. Hoewel de reactie van de dijkgraaf correct was, wordt er een oproep gedaan om mee te denken over een oplossing.
- Er is vertrouwen dat de mensen van de uitvoering ervoor zorgen dat een en ander goed verloopt; liever nu geen moties indienen.

Beantwoording door de dijkgraaf in tweede termijn:

- Het is een goed idee om een paragraaf toe te voegen aan de adviesnota vóór aanbidding aan het ab.
- Het waterschap heeft een uitgebreid beleid op recreatief medegebruik, juist om de natuur te ontlasten. De dijkgraaf nodigt ab-leden uit om hierover eerst contact met haar op te nemen, alvorens een eventuele motie in te dienen.
- De doelen in het BOP zetten terwijl ze ook al in de begroting staan, vindt de dijkgraaf geen goed idee. Zij wijst nogmaals op de verschillende niveaus die in de stukken zitten.
- Formeel is het aan de provincie om het beheer van de Eem op te pakken, maar het waterschap is hierover wel in gesprek met de provincie.

Advies van de commissie:

Het voorstel wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 22 november a.s.

5. Begroting 2022

Heemraad Van Vreeswijk leidt het agendapunt begroting 2022 in. Bij de bespreking van de Voorjaarsnota heeft het ab voor variant 1 gekozen. In de tussenliggende periode heeft actualisatie van de kosten en baten plaatsgevonden; dat is te vinden op blz. 10 en 11 van de begroting. De conclusie is dat we onder de tarieven blijven die in de Voorjaarsnota als plafond gesteld zijn. De nieuwe vorm van de begroting is gekoppeld aan formuleren van doelen, sturen en monitoren. De jaarrekening zal ook op die manier opgesteld worden. Het schuldenplafond is door het ab gesteld op 195% en wordt gehandhaafd. Er zijn wel mogelijke investeringen opgenomen in het kader van het

GroEIFonds, zonder de bijbehorende bijdrage van het Rijk te vermelden. In de loop van volgend jaar wordt hier meer over bekend.

Er is al een technische vragenronde geweest en vanavond ligt de oordeelsvorming voor.

Vragen en opmerkingen van de commissie in eerste termijn:

- Er is waardering voor de gestelde technische vragen én voor de beantwoording daarvan. Tevens complimenten voor het heldere begrotingsvoorstel, dat meerjarig sluitend is.
- In de begroting worden op een mooie manier het beleid en de doelen aangegeven. Dat gaat gepaard met grote uitdagingen en ambities in onzekere tijden. Er is een tekort voor 2022 begroot van 5 miljoen euro. Dat wordt gedekt uit de reserves, die in 2022 zullen dalen van 24 naar 19 miljoen euro. De reserves voor tariefsegalisatie zullen dalen tot 2 miljoen euro. De jaarlijkse kosten zullen op een gegeven moment gedekt moeten worden door opbrengsten. Het begrotingsevenwicht wordt wel genoemd in de meerjarenraming, maar het evenwicht is niet concreet gebleken uit de begrotingen in de laatste jaren. Moeten we toch niet gaan zorgen voor evenwicht in de begroting 2022 en in de ramingen voor de volgende jaren?
- Er wordt verzocht om concreet in te gaan op de cijfers bij technische vraag 2 van de CU.
- Is de biogasproductie van de BECH in de doelen met betrekking tot de energietransitie begrepen?
- De vertaalslag van een begroting per programma naar een begroting per kostendrager is onduidelijk. Kan dit uitgelegd worden?
- Het schuldenplafond is een discussie- en aandachtspunt door de vele onzekerheden die er zijn. Er wordt uiteindelijk meer geld uitgegeven dan er binnenkomt.
- Alle tariefstijgingen boven het inflatiepercentage moeten goed verantwoord en uitgelegd worden naar de belastingbetaler.
- Het is prettig om te horen dat het ab, met de hand op de knip, uiteindelijk de baas is.
- Bij 2.7 staan bij de staat van vaste schulden hoge bedragen die openstaan bij de Nederlandse Waterschapsbank, waar hoge rentes over betaald worden. Kan er onderhandeld worden om die rente omlaag te brengen? (Deze technische vraag wordt op een ander moment beantwoord)
- Hoe valt de lastendruk voor Gebouwd uit? Waarom laat het antwoord op de vragen over de tariefdifferentiatie zo lang op zich wachten en krijgt het belang van de ingezetenen - dat zijn voor het merendeel toch onze kiezers - zo weinig aandacht?
- De begroting is gebaseerd op de Voorjaarsnota. Behalve bij ICT wordt niet vermeld welke bedragen er bespaard zijn of wat er niet gedaan wordt.
- Het is niet verstandig om klimaatadaptatie te temporiseren, aangezien de klimaatverandering sneller gaat dan verwacht. De begroting wordt derhalve niet gesteund.
- Er zijn zorgen over de energieneutraliteit in 2050 van het waterschap. Hoe kunnen we het wegvallen van 30% van de ambitie door het faillissement van de BECH opvangen? Kan er nog iets met de slibvergister gedaan worden? Er wordt gevraagd om een houtkoolschets op verkenningsniveau.

- Het is belangrijk dat drie lokale waterschapspartijen, die financieel niet gesteund worden door een landelijke partij, over een budget voor de waterschapsverkiezingen kunnen beschikken. Er wordt een oproep aan het ab gedaan om in de begroting een vrij besteedbaar bedrag op te nemen voor alle partijen die meedoen met de verkiezingen.
- Het is opmerkelijk dat de begroting in deze onzekere tijden toch rust, continuïteit en stabiliteit uitstraalt. Het is de taak van het ab om op hoofdlijnen te sturen en te controleren. Er is instemming met de vijf voorstellen.
- Wat onderneemt het waterschap op het gebied van inclusiviteit en diversiteit van het personeel.
- Het is belangrijk om inspanningen te leveren die overschrijdingen voorkomen.
- Er wordt gevraagd om een grafiek te maken over onze schuldenpositie, indien de aanvraag bij het Groeifonds geheel, gedeeltelijk of niet wordt toegekend. Het voorgestelde schuldenplafond is zorgelijk. We moeten problemen niet naar de toekomst verschuiven, ook niet als lenen nu goedkoop is. Er is ruimte in het meerjarenperspectief nodig om de komende jaren wendbaar en flexibel te zijn, door middel van monitoren en op tijd bijsturen.
- Er is instemming met de stijging van de belastingtarieven; dat is nodig voor alle plannen die het ab heeft.
- Er wordt gevraagd om in de risicoparagraaf een post cybercriminaliteit op te nemen.
- Op pag. 4 in het woord vooraf graag het woord "of" vervangen door "**en** ons jeugdbestuur en ikzelf".
- Op pag. 18 en 32 staan bij de indicatoren over biomassa heel verschillende percentages. Waar gaan we nu op sturen en monitoren?
- Pag. 19: is het waterschap al betrokken bij een project voor thermische energie uit oppervlaktewater? Kan hier in een beeldvormende vergadering aandacht aan besteed worden?
- Er wordt uitleg gevraagd over de indicatoren van KRW- en zwemwateren (dit is een technische vraag).
- Pag. 34: er wordt uitleg gevraagd over de verschillende bedragen/investeringen bij de initiatieven voor klimaatadaptatie.
- Het beleidskader biodiversiteit wordt gemist in hoofdstuk 3. Kan dat nu of volgend jaar toegevoegd worden?
- Komt het temporiseren van initiatieven voor klimaatadaptatie alleen door het personeelstekort of ook door het beschikbare budget?
- Er is een algemeen gevoel van ongemak vanwege de onzekerheden in de begroting.
- Er wordt opgeroepen om nóg meer actie te ondernemen om het personeelstekort aan te vullen, omdat dit een risicofactor is voor het behalen van de doelen.
- Vooruitlopend op een eventuele rekenkamerfunctie wordt verzocht financiële ruimte in de begroting op te nemen om een gedegen onderzoek naar het faillissement van de BECH uit te voeren. Ook wordt verzocht om de definitieve begrotingstekst met betrekking tot de BECH te actualiseren voor de behandeling op 22 november in het ab.

- Er is steun voor de budgetverhoging voor communicatie en VTH, hoewel het ongemakkelijk is om nu al het financiële kader te bepalen terwijl VTH bij agendapunt 7 pas aan de orde komt.
- Het is prettig dat het ab meegenomen wordt in het programma KACTUS.
- De KRW is een zorg- en aandachtspunt, omdat de doelen enorm zijn, maar het handelingsperspectief van het waterschap beperkt.
- Over de niet-reguliere investeringsuitgaven boven 2 miljoen euro staat in de aanbiedingsnota enerzijds dat die kredieten aan het ab worden voorgelegd, maar anderzijds dat het ab moet aangeven of deze voorgelegd moeten worden. Het zou echter verstandig zijn om de grote niet-reguliere investeringsuitgaven altijd aan het ab voor te leggen.
- Het nieuwe maaibeleid is destijds ingevoerd met als hoofdreden water sparen. Biodiversiteit is slechts bijvangst; dit moet helder zijn. Het waterschap moet bij grote watertoevoer de keuze hebben om watergangen te maaien.
- De tekst over het omgaan met de onzekerheden in de begroting wordt gesteund. Er moet nu een zo betrouwbaar mogelijke begroting neergezet worden, maar gaandeweg moet veerkracht het waterschap zo dicht mogelijk bij de uitgangspunten houden en bij de doelen brengen.
- Dat het college bij het BOP in wil zetten op monitoring, wordt ondersteund. Omdat de middelen niet onbeperkt zijn, is het belangrijk te onderzoeken wat doelmatig en doeltreffend is. Bijvoorbeeld de invloed van overstorten op de oppervlaktewaterkwaliteit: waar zitten de overstorten, wat is het debiet, de nutriëntenlast en de frequentie.
- Er wordt voor gepleit om zo veel mogelijk boerenland in boerenhand te houden; er zijn steeds meer agrarische bedrijven die samen met gebiedscollectieven tot goede beheerresultaten komen.
- Met betrekking tot het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn en het effluent van het waterschap wordt gevraagd om zodanige stappen te ondernemen dat het effluent aan de KRW-eisen voldoet.
- Er wordt voor gepleit om aan het schuldenplafond vast te houden.
- Niet elke fractie voelt ervoor om geld in de begroting te reserveren voor een verkiezingsbudget voor lokale partijen, in deze financieel krappe tijden. Als tip wordt meegegeven om aansluiting te zoeken bij landelijke partijen.
- Er wordt nogmaals gepleit voor de opname van betere vastlegging en monitoring in de begroting.
- Pag. 14, 5e bullit: klopt het dat gekeken wordt naar het infiltreren van gebiedsvreemd water?
- Pag. 29: het accepteren van schade is zo verwoord dat het lijkt dat er risico is op schadeclaims. Hoe moet dat geduid worden?
- Er worden nogmaals zorgen over de oplopende schulden en het begrotingstekort geuit.
- Het is terecht dat de begroting in het teken staat van klimaatverandering en de concretisering van het BOP. De suggestie wordt gedaan om de indieners van zienswijzen voor het BOP te laten weten welke concrete maatregelen in de begroting zijn getroffen.

- Kan in de inleidende paragrafen uitvoerig worden vermeld hoe het waterschap omgaat met de spanning op de arbeidsmarkt? Het kunnen beschikken over voldoende en kwalitatief goed personeel is een groot probleem.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk in eerste termijn:

- De technische vragen worden op een ander moment beantwoord.
- Bij een waterschap is het uitgangspunt voor de belastingtarieven dat er niet meer gevraagd mag worden dan strikt nodig is voor de uitgaven. Complicatie daarbij is dat die tarieven verdeeld zijn over twee categorieën (waterzuivering en waterbeheer) die niet vermengd mogen worden. Indien er een meevaller is in een bepaald jaar, dan moet dat de volgende jaren weer in calculatie gebracht worden, omdat daarover belasting geheven is en er niet meer geheven mag worden dan strikt nodig is. Wel mag er een algemene reserve aangehouden worden van maximaal 10%. Elke vijf jaar moet de zaak in evenwicht gebracht worden. Daarom kan er nu geen begroting gemaakt worden waarbij de lasten en inkomsten even groot zijn, want die belasting is in het verleden al geheven. Dat mag niet opnieuw, maar moet meegenomen worden vanuit de tariefsegalisatiereserve, die wordt gebruikt om de tarieven te middelen in de komende vijf jaar. Er is begrotingsevenwicht als de meerjarenbegroting in evenwicht is en de tariefsegalisatiereserve na vijf jaar op nul staat.
- Het waterschap probeert zich te houden aan een schuldenplafond van maximaal 195%. Dit percentage staat onder druk door de toenemende vraag om de prestaties (KRW en verwijdering nieuwe stoffen) te verbeteren, die extra investeringen op de Zuivering vergen. De overschrijding van het schuldenplafond in de jaren 2024, 2025, 2026 komt o.a. door de aanvraag bij het Groeifonds. Hier moeten behoorlijke investeringen voor gedaan worden, maar het levert straks ook een aanzienlijke bijdrage op. Volgend jaar is hier meer over bekend en is er nog gelegenheid om wat te schuiven.
- De energieprestaties in 2050 zijn niet in gevaar door het faillissement van de BECH, maar die op de kortere termijn wellicht wel. Dat is afhankelijk van wat er met de BECH gaat gebeuren; dit is ter beslissing aan de curator. Daar kan wellicht op 22 november iets meer over gezegd worden.
- Er is gevraagd om grafieken. Het waterschap kan een en ander begin volgend jaar op een rijtje zetten en tevens welke grote investeringen te verwachten zijn voor de komende tien jaar.
- Het UvW heeft de tariefdifferentiatie Gebouwd niet ingetrokken, maar neergelegd bij de minister. De vertraging zit momenteel ook bij de minister.
- Het budget voor de waterschapsverkiezingen à € 5000 per partij is niet aan de orde geweest bij de bespreking van de Voorjaarsnota, vandaar dat het niet in het begrotingsvoorstel is opgenomen. Het ab heeft uiteraard het recht om dit te amenderen.
- Temporiseren heeft niet alleen met financiën en capaciteit te maken, maar ook met het feit dat ambities een bepaalde ontwikkeltijd nodig hebben. Het ab kan dit prioriteren bij de behandeling van de Voorjaarsnota.
- De krapte op de arbeidsmarkt heeft nadrukkelijk de aandacht van het waterschap.

- De gevraagde evaluatie van de BECH wordt door de heemraad mee teruggenomen naar het college.

Vragen en opmerkingen van de commissie in tweede termijn:

- Dank voor de beantwoording door de heemraad.
- Er wordt verzocht om in het definitieve voorstel concreet op de maatregelen in te gaan die het waterschap gaat ondernemen om de personeelskrapte op te lossen.
- De vragen over het beleidskader biodiversiteit en de projecten voor thermische energie uit oppervlaktewater (TEO) zijn nog niet beantwoord.
- Kan nog toegelicht worden hoe de inspanningen van het waterschap op de arbeidsmarkt zich verhouden tot het begrip diversiteit?
- Kunnen degenen die een zienswijze hebben ingediend voor het BOP op de hoogte worden gebracht hoe dit in de begroting is geconcretiseerd?
- Er is steun voor het voorstel om een onafhankelijk onderzoek te doen naar de ontwikkelingen die geleid hebben tot het faillissement van de BECH.
- De meningen van de fracties zijn verdeeld over het voorstel om een beperkt verkiezingsbudget voor de drie lokale partijen beschikbaar te stellen in de begroting.
- Enkele fracties beraden zich over het indienen van amendementen over de evaluatie van de BECH en een verkiezingsbudget voor de fracties.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk in tweede termijn:

- Biodiversiteit zal in de volgende begroting nadrukkelijk aan de orde komen; de vorm waarin dat moet, zal nog bekeken worden.
- De stand van zaken van de TEO-projecten in Apeldoorn zullen in het ab geagendeerd worden.
- Op het moment dat die 2 miljoen euro niet-regulier is, wordt dit in ieder geval aan het ab voorgelegd. Als het regulier is, kan het ab dit op verzoek ook voorgelegd krijgen.
- De evaluatie van de BECH is toegezegd, maar het college zal nog bekijken in welke vorm dat kan.

Beantwoording door de dijkgraaf in tweede termijn:

- Er zijn terecht veel zorgen over de arbeidsmarktontwikkeling uitgesproken. Dit heeft permanent de aandacht en er wordt hard aan gewerkt. De toezegging die eerder is gedaan over diversiteit blijft gestand, hoewel de prioriteit door de krappe arbeidsmarkt op dit moment ligt bij het ingevuld krijgen van de vacatures.
- De begroting is publiek toegankelijk. De dijkgraaf moet nadenken over de vraag om selectief dienend te zijn naar de indieners van zienswijzen toe. Hen op de begroting wijzen, is in ieder geval wel mogelijk.

Advies van de commissie:

Het stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 22 november a.s.

6. Belastingverordeningen 2022

Vragen en opmerkingen van de commissie in eerste termijn:

- Er is afgesproken om de tarieven niet hoger te laten stijgen dan de landelijke inflatie. Daarom wordt verzocht de stijgingspercentages in het voorstel te verlagen naar de landelijke inflatiepercentages.
- Het tarief voor Ongebouwd stijgt (wederom) het hardst.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk in eerste termijn:

- In de Voorjaarsnota is afgesproken welke percentages het college als uitgangspunt gebruikt. Wel is het iets lager uitgekomen dan de afgesproken percentages, maar met slechts de inflatiecorrectie is het waterschap niet in staat om de doelen te bereiken.
- Ongebouwd is een categorie die slinkt, dus de kosten kunnen over minder agrariërs worden verdeeld.

Advies van de commissie:

Het stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 22 november a.s.

7. Beleidsplan Vergunning, Toezicht en Handhaving (VTH) 2022-2027

De dijkgraaf leidt het agendapunt in. De opmerkingen uit het eerder uitgevoerde doelmatigheidsonderzoek Keurig Toezicht zijn zo goed mogelijk verwerkt in het meerjarenbeleidsplan. Maar er moet ook met andere ontwikkelingen rekening gehouden worden de komende zes jaar: de Omgevingswet, de BOVI, het BOP en de VTH-kwaliteitscriteria waterbeheer. Om beleid en uitvoering op een goede manier op elkaar af te stemmen, is de Big Eight-cyclus opgenomen. Dat leidt ertoe dat alles nu in één plan aan het ab wordt voorgelegd. Aandachtspunt daarbij is dat het ab gaat over de kaderstelling en d&h over de uitvoering. Het komende jaar wordt binnen VTH nog budgetgestuurd geopereerd met inachtneming van de wettelijke grenzen, daarna vindt de transitie naar doelgestuurd beleid plaats.

Vragen en opmerkingen van de commissie in eerste termijn:

- Er wordt instemming met het beleidsplan en de adviesnota uitgesproken. Men is tevreden dat de aanbevelingen uit het rapport Keurig Toezicht zijn verwerkt, met het werken volgens de big eight-cyclus om de samenhang tussen beleid en uitvoering beter te borgen, met de gezochte samenwerking met andere partners, met de gekozen speerpunten en prioritering, met het vergroten van de betrokkenheid van het ab en de transitie van budgetgestuurd naar doelgestuurd beleid. Het is een uitstekende opmaat naar een continu verbeterproces van de afdeling. Het jaarverslag wordt graag tegemoet gezien. Maar er worden ook kanttekeningen geplaatst:
- De transitie van budgetgestuurd naar doelgestuurd gaat erg langzaam. Er wordt door meerdere fracties opgeroepen om dit sneller te doen.
- De stand van zaken rondom de vergunningverlening en controles is reden voor zorg. De doelstelling van 95% van de aanvragen afhandelen binnen de wettelijke termijn is niet gehaald. Daarbij is het aantal meldingen en aanvragen enorm toegenomen. Is daar in de afgelopen periode in de formatie op geanticipeerd?

- Voldoen we in 2022 aan de kwaliteitscriteria waterbeheer, waaraan de waterschappen zich hebben gecommitteerd?
- Het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn vraagt ook om een stevige handhaving in relatie tot de KRW-doelen, maar dat wordt niet eens genoemd in het stuk.
- Bij de begroting is gezegd dat het financiële deel taakstellend is. Dat is bedroevend, na de aanbevelingen uit het rapport Keurig Toezicht. Er zou nu op de doelen voor volgend jaar gestuurd moeten worden, om daar vervolgens budget bij te zoeken.
- Hoe gaat het met de afdeling? Hoe hebben de medewerkers op het rapport en het plan gereageerd?
- Er is instemming met de doelen die in het plan staan, maar hoe ziet de afdeling zelf de verandering van budgetgestuurd naar doelgestuurd?
- Hoe wordt het ab meegenomen in de jaarlijkse verantwoording die VTH gaat afleggen over de stand van zaken van het behalen van de doelen? Kan de evaluatie na een jaar aan het ab worden teruggekoppeld?
- Risicogestuurd opereren is aangekondigd, maar het draagvlak voor maatregelen is daarbij onderbelicht gebleven. Er is bijvoorbeeld veel te doen over de invloed van de overstorten op de oppervlaktewaterkwaliteit. Het zou het draagvlak voor maatregelen ten goede komen als hier helderheid over komt. Is het een idee om dit mee te nemen in de prioritering?
- Er is een positieve ontwikkeling in het beleidsplan te zien ten opzichte van de punten die in april door het ab genoemd zijn.
- Hoe snel kan de achterstand in de controles bij agrarische en industriële bedrijven weggewerkt worden?
- Het is belangrijk dat het ab via het jaarverslag op de hoogte blijft en dat het kan bijstellen.
- De prioriteitsstelling moet goed afgestemd worden op de huidige capaciteit van de medewerkers. De ambities moeten wel realistisch zijn. Er zijn meer medewerkers nodig om de doelstellingen te kunnen halen.
- Er wordt aandacht gevraagd voor een goede interne en externe communicatie om tot een goed eindresultaat te komen.
- De suggestie wordt gedaan om niet alleen informatie naar onze ingelanden en bedrijven te zenden, maar ook te evalueren wat ze ermee gedaan hebben.
- Het zou ook goed zijn om een paragraaf communicatie aan de adviesnota toe te voegen.

Beantwoording door de dijkgraaf in eerste termijn:

- Het plan is o.a. geschreven met hulp van de mensen van de afdeling. Het gaat goed met de afdeling, maar het is veel werk met weinig mensen. Daarom is de verandering aangekondigd, maar het is niet mogelijk om dit nu gelijk in te voeren. Op dit moment hebben we nog te maken met de kadernota waarin een taakstellend budget is toegekend aan de VTH. Het komende jaar wordt gebruikt om de nieuwe ambities en de transitie in gang te zetten.
- Het nieuwe beleid is er juist op geënt om te gaan voldoen aan de kwaliteitscriteria.
- Het verzoek om het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn toe te voegen aan de externe ontwikkelingen bij 3.3 is terecht.

- Er zal worden gekeken hoe lozingen door overstorten in de prioriteitsstelling kunnen worden meegenomen.
- In de adviesnota zal de interne en externe communicatie benadrukt worden.
- Ook de suggestie om een paragraaf communicatie in de adviesnota op te nemen, zal meegenomen worden.
- De suggestie om te evalueren wat de ingelanden hebben gedaan met de ontvangen informatie, zal meegenomen worden in het uitvoeringsplan voor het communicatiebeleid.
- Het ab zal betrokken blijven middels de periodieke monitoring en het jaarverslag, zodat het ab de kaderstellende en controlerende taak kan uitvoeren.
- Het jaarverslag, dat tot op heden nogal kwantitatief was ingericht, zal in het vervolg kwalitatiever van aard zijn, zodat de effectiviteit van het VTH-beleid zichtbaar wordt.
- Het beleidsplan komt in ieder geval weer terug bij de bespreking van de Voorjaarsnota 2022 met de plannen om van budgetgestuurd naar doelgestuurd te gaan.

Vragen en opmerkingen van de commissie in tweede termijn:

- Dank voor de beantwoording door de dijkgraaf.
- Er wordt nog gemist hoe de ontwikkeling van de formatie bij vergunningverlening is in relatie tot het toegenomen aantal vergunningaanvragen.
- Hoe zit het met de betrokkenheid van het ab bij de financiën? Er wordt gesteld dat d&h over de financiën gaat, maar het ab heeft budgetrecht. Als het ab een verhoogde ambitie en meer inspanningen op het gebied van personeelstekorten wil, dan moet er een amendement bij de begrotingsbehandeling ingediend worden. Een verhoogde ambitie vraagt ook om meer geld.
Meerdere fracties steunen een amendement om geld vrij te maken voor de afdeling.

Beantwoording door de dijkgraaf in tweede termijn:

- Er is recentelijk een formatie-uitbreiding bij vergunningverlener geweest.
- Het uitblijven van bepaalde controles had meer met de coronabeperkingen te maken dan met een gebrek aan personeel.
- Als het amendement ingediend wordt, betekent dit dat iets anders niet kan. Daar moet men zich wel van bewust zijn. Voorts zal dat niet leiden tot verhoging van het tempo, want de grootste belemmering is momenteel de arbeidsmarkt. D&h is het meest geholpen met steun bij de bespreking van de Voorjaarsnota om de transitie stabiel vorm te geven voor de toekomst. Een amendement wordt derhalve om pragmatische redenen ontraden.

Advies van de commissie:

Het stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 22 november a.s.

Datum 25 oktober 2021
Onderwerp Commissie
Pagina 14 van 15

8. Rondvraag

Mevrouw Groenewegen heeft gehoord dat er een oefening rondom een cyberaanval is gedaan met meerdere waterschappen. Zij vraagt om dit onderwerp op te nemen bij de risico's van het waterschap en om de bevindingen van de oefening te delen met het ab. De dijkgraaf antwoordt dat er nog wordt gewerkt aan een evaluatie en dat in ieder geval de algemene leerpunten hieruit met het ab gedeeld zullen worden.

In de E-visie, die geagendeerd staat voor de commissievergadering van 8 november, zal ook aandacht besteed worden aan het omgaan van het waterschap met cyber. De evaluatie van de oefening zal wat langer op zich laten wachten.

9. Sluiting commissie

De voorzitter sluit de vergadering om 22.45 uur, met dank voor ieders inbreng.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 31 januari 2022.

Voorzitter

Secretaris

Datum 25 oktober 2021
Onderwerp Commissie
Pagina 15 van 15

Nr.	Datum afspraak	Actie	Door	Vóór/op	Afgerond
1	30-08-2021	Reageren op het verzoek om het onderwerp waterkwaliteit in brede zin in een aparte sessie te bespreken	D&h	z.s.m.	
2	25-10-2021	Technische vragen agendapunt 6 beantwoorden	D&h	z.s.m.	
3	25-10-2021	Nadenken over de vorm van de evaluatie BECH	D&h		
4	25-10-2021	De stand van zaken van de TEO-projecten in Apeldoorn agenderen in het ab	D&h		